

**Verslag Expertmeeting 23 februari 2017
'ketenregie onmisbaar voor succesvolle energiebesparing industrie'**

Op 23 februari jl. kwamen op initiatief van FME en Energie Nederland ruim 30 experts bij elkaar om te bespreken hoe barrières uit de weg kunnen worden geruimd die de uitvoering energiebesparingsprojecten bij (energie-intensieve) bedrijven (ver)hinderen. De experts (zie lijst aanwezigen) kwamen uit de technologische industrie, energiebedrijven, energie-intensieve industrie en financiële wereld (banken en private equity).

Uit onderzoek van FME blijkt dat van de besparingsprojecten met een terugverdientijd tussen de 2,5 en 5 jaar negentig procent niet wordt uitgevoerd. Dat is opmerkelijk omdat de projecten maatschappelijke en economisch gezien zeer rendabel zijn.

Tijdens de bijeenkomst werden drie inspirerende praktijkvoorbeelden getoond hoe het anders zou kunnen. Ook werd vanuit de zijde van de overheid uitleg gegeven over NL-Invest en de daaraan gekoppelde Energie Transitie Faciliteit. De laatste faciliteit maakt het ook mogelijk om – direct of via fondsen – het eigen vermogen van systeem- en technologieleveranciers te versterken zodat meer projecten via een vorm van 'servitization' (het aanbieden van een kapitaalgoed als dienst) aangeboden kunnen worden.

Een belangrijke barrière wordt gevormd door de manier waarop projecten worden gefinancierd. Grote projecten komen vaak ten laste van het investeringsbudget en hebben daarmee direct invloed op de financiële ratio's van het bedrijf. Door de financiering elders in de waardeketen te plaatsen en de investering aan te bieden als dienst kan dit worden voorkomen. Tegelijk heeft deze werkwijze ook beperkingen en is voor een succesvolle toepassing van deze alternatieve methode een goede regie in de waardeketen noodzakelijk. Deze ontbreekt in de meeste gevallen.

In diverse werkgroepen is een inventarisatie gemaakt van de uitdagingen en denkbare oplossingsrichtingen. De 4 werkgroepen kwamen tot de volgende (deels overlappende) conclusies:

- Potentieel van kansrijke projecten (TVT van 2 tot 5 jaar) in energie intensieve industrie moet beter worden geïdentificeerd;
- Er is een verplichting nodig op energiescans, rapportage en betere handhaving op energie efficiency doelen (daar zijn energie experts voor nodig);
- Partijen in de keten moeten elkaar leren verstaan en elkaars taal leren spreken;
- De complexiteit van de projecten vraagt om een ketenregisseur die betrokken ketenpartijen kan ontzorgen op alle aspecten van het project en de business case;

- Een - voor de eindgebruiker - heel belangrijk onderscheid bij ontwikkeling, financiering en uitvoering van besparingsprojecten is de vraag of het project zich in de utility sfeer bevindt of in de eigen kernprocessen;
- De aanpak van deze projecten meer standaardiseren door middel van modelaanpak (project + proces + financiering) die wordt ontwikkeld o.b.v. echte cases;
- Efficiency moet geborgd worden in cultuur en KPI's van bedrijven / leidinggevenden en CSR rapportages.
- Het kunnen identificeren en classificeren van technologische risico's is cruciaal voor de financiering. Een objectieve, door alle partijen geaccepteerde, en i.v.m. de noodzakelijke verlaging van de transactiekosten schaalbare, risk assesment is dus een vitaal onderdeel van het proces.
- Bundelen van (portfolio van kleinere) projecten kan risico mitigeren via Borgstellingsfonds / garantiefonds.
- Overheid zou moeten fungeren als achtervang voor niet afdekbare risico's;

Wat heeft de expert meeting opgeleverd:

- Kennismaking tussen de verschillende partijen die actief zijn in de besparing in de industrie, introductie van overheidsinitiatieven en een delen van kennis en kansen die de energietransitie biedt;
- Eerste opening bij partijen (energiebedrijven en financiële dienstverleners) om te (gaan) spreken over de mogelijkheid om "Energiebesparing via operationeel kostenstructuur" op te pakken;
- Aanzet tot standaardisering van het ESCO proces. Er is geen schaarste aan kapitaal voor deze projecten mits er een goed proces is, één partij die technologie risico's afdekt en één verantwoordelijke om het totale proces voor zijn rekening te nemen en partijen aan elkaar te koppelen in de verschillende processtappen.

Acties:

1. Een project / programma starten op basis van verschillende voorbeeld cases waarmee in de komende maanden een **modelaanpak** kan worden ontwikkeld met alle partijen in de keten. FME en Energie Nederland nemen hierin het voortouw;
2. Lobby betrokken belangenorganisaties voor **garantiestelling** overheid (afdekken buitenproportionele risico's) en effectieve handhaving;
3. Uitwerken en bekendmaken nieuwe **financieringsopties** zoals SPV, achtergestelde leningen i.s.m. NL-Invest en andere financiële partijen.

Bijlagen:

Lijst deelnemers

Presentaties Energie Nederland, FME, Heat Matrix en CE-Delft